

Daniel Guérin

## Fascism och storfinans

(oktober 1938)

---

*Daniel Guérins klassiska undersökning av fascismens rötter och öde gavs 1939 ut i engelsk översättning under titeln **Fascism and Big Business**. Denna bok kom ut i flera upplagor, även efter andra världskriget. Den artikel som följer nedan är ett utdrag ur bokens sista kapitel som publicerades av den amerikanska tidskriften **New International** (Vol.4 No.10, oktober 1938, s. 297-300). Tidskriften ville på detta sätt även puffa för boken, vars utgivning höll på att förberedas vid den aktuella tidpunkten.*

*Nu (14/5 2014) finns hela boken översatt: [Fascism och storfinans](#)*

– Red

---

En särskilt farlig illusion är att, trots den skräck som den injagar, uppfatta fascismen som en *progressiv* politisk företeelse – som ett *övergående*, och till och med *nödvändigt*, men plågsamt, stadium. Obetänksamma profeter har tio gånger, hundra gånger, bebådats den fascistiska diktaturens nära förestående och oundvikliga sönderfall i Italien eller Tyskland under den segerrika revolutionens inverkan. De har hävdats att fascismen, genom att driva klassmotsättningarna till dess högsta grad av anspänning, skyndar på tidpunkten för den proletära revolutionen, och går även så långt som att påstå att proletariatet endast skulle kunna erövra makten genom att gå igenom den fascistiska diktaturens helvete. Idag är det inte längre möjligt att hålla fast vid sådana illusioner. Händelserna har med tragisk tydlighet visat att när arbetarklassen tillåter den fascistiska vågen att svepa över den, så börjar en lång period av slaveri och vanmakt – en lång period under vilken socialistiska, till och med demokratiska, idéer inte bara raderas från de offentliga monumentens och bibliotekens fundament, utan också, vilket är mycket allvarligare, utrotas från de mänskliga sinnena. Händelserna har visat att fascismen fysiskt förstör allt som motsätter sig dess diktatur, oavsett hur milt, och att den skapar ett vakuum runt sig själv och lämnar ett vakuum bakom sig.

Denna extraordinära *förmåga att överleva* genom att tillintetgöra allt utom sig själv, att hålla stånd mot allt och alla, att hålla ut i årtal trots inre motsägelser och trots massornas misär och missnöje – vad ligger bakom det?

### Våldsam centralisering

Diktaturens styrka vilar först och främst på dess våldsamma centralisering. En sådan regim kan inte ”till sin natur uthärda det minsta spår av federalism eller autonomi. Liksom konventet, liksom Napoleon, måste den eftersträva fullständig centralism, den logiska följden av dess system och de nödvändiga medel som krävs för att säkerställa dess kontinuitet.” Mussolini och Hitler stärker den centrala regeringens auktoritet till det yttersta och undertrycker till och med den ringaste antydning till individualism. I Italien har befogenheterna hos provinsernas guvernörer ökat betydligt.

“Det måste stå klart”, låter ett meddelande från il Duce dem veta, ”att denna auktoritet inte kan fördelas ... Auktoriteten är enkel och enhetlig. Om den inte vore det, då skulle vi återfalla till ett oorganiserat tillstånd.”

I Tyskland har de sjuutton ”staterna”, vars rättigheter till egna regeringar och parlament upprätthölls av Weimarkonstitutionen, blivit successivt undertryckta och förvandlade till rena riksprovinser, som direkt förvaltas av centralregeringens företrädare, *der Statthalter*. I lovprisandet av sitt centraliseringsarbete skryter Hitler med att ha ”givit folket den konstitution som kommer att göra dem starka”.

Marx kunde på sin tid glädjas eftersom den verkställande makten, under det att den blev allt mer koncentrerad, samtidigt riktade sig mot alla destruktiva krafter. Och vissa av våra samtida, som har en aning för enkel syn på dialektiken, föreställer sig att fascismen arbetar automatiskt för revolutionen genom att centralisera till det yttersta. De skulle ha rätt om fascismen inte, samtidigt som den centraliserar, förstör *själva de ”destruktiva krafterna” på det mest radikala sätt.*

Faktum är att fascismen har frambringat den högsta perfektionsgraden för polisrepressionens metoder som används i moderna stater. Den har gjort den politiska polisen till en verkligt vetenskaplig organisation. Det italienska *Ovra*, det tyska *Gestapo* – riktiga ”stater inom staten”, med förgreningar i alla samhällsklasser och till och med i varje bostadshus, med enorma ekonomiska och materiella resurser, och med obegränsade befogenheter – är i stånd att redan vid dess tillblivelse bokstavligen förintä varje försök till opposition varhelst det förekommer. De kan när som helst gripa, ”bortplacera” på en avlägsen ö eller i ett koncentrationsläger, till och med avrätta utan en tillstymmelse till rättegång, vem helst de vill. Därför är det möjligt att säga att ett sådant system är *ett blankslitet granitblock på vilket ingen hand kan greppa tag*. Gentizon är tyvärr inte långt ifrån sanningen när han säger om Italien:

”Oppositionen har försvunnit helt ... Med det totalitära statssystemet är ingen fientlig propaganda möjlig.”

Också Goebbels när han hävdar:

“Regimens fiender är fullständigt kuvade; det finns inte längre någon opposition värd namnet någonstans i hela landet.”

### **Arbetarklassens upplösning**

Till dessa metoder för polisrepression läggs det tillstånd av ”påtvingad splittring, upplösning och hjälplöshet” som fascismen har försatt arbetarklassen i. Förvisso kan regimen i varken Italien eller Tyskland skryta om att ha med sig hela proletariatet, tvärtom. Mussolini själv tvingas att bekänna:

”Jag kan inte säga att jag har [med mig] alla arbetare ... De är ständigt missnöjda.”

I Tyskland har valen till fabrikernas ”förtroenderåd” två gånger (april 1934 och april 1935) utgjort svidande nederlag för regimen. Enligt självaste dr. Leys senare erkännande, röstade knappt 40 procent av väljarna 1934. Minst 30 procent av de röstberättigade avstod eller röstade emot 1935. Åren 1936, 1937, och 1938 ”senarelades” valen som en försiktighetsåtgärd, och i juni 1938 beslutades att ”förtroendemän” inte längre skulle ”väljas” utan utses av företagschefen.

Men det är nästan omöjligt för detta latent missnöje t att komma till uttryck eller organisera sig. Arbetarklassen atomiseras och sönderdelas. Det är sant att proteströrelser dyker upp här och där, men de undertrycks omedelbart. De är begränsade till enstaka fabriker och kända för få arbetare utanför fabrikerna där de förekommer; i varje fabrik tror arbetarna att de är ensamma i sitt motstånd. Det är inte bara banden mellan arbetare i de olika fabrikerna som

brutits, utan det existerar inte heller längre kontakter mellan anställda i olika avdelningar inom stora företag, och det är mycket svårt att återupprätta dem. Även när frön till illegala fackföreningar bildas, genom heroiska insatser, krossas de nästan alltid i sin linda.

Det finns utan tvekan militanta socialister och kommunister som sprider illegala flygblad med fara för sina liv, men de är bara en heroisk och ständigt minskande skara. Arbetarna förlorar sin passivitet först när en händelse *utomlands* avslöjar för dem att de inte är ensamma, att andra arbetare kämpar på andra sidan gränserna. Således fick de stora strejkerna i juni 1936 i Frankrike, trots den fascistiska pressens omsorgsfulla försök att förringa deras betydelse, en djup genklang bland arbetarna i Italien och Tyskland.<sup>1</sup>

### Fascistisk utbildning

Och medan fascismen försätter sina vuxna motståndare i en ställning där de inte kan göra någon skada, sätter den sin prägel på de unga och stöper dem i sin egen form. ”Den oförsonliga generationen kommer att elimineras genom naturlagar”, jublar Mussolini. ”Snart kommer den yngre generationen!” talar Volpe lustfyllt om detta ”jungfruliga material som ännu inte har berörts av de gamla ideologierna.”

”Vår framtid representeras av den tyska ungdomen”, förklarar Hitler. ”Vi kommer att uppta den i vårt eget liv. Om den äldre generationen inte kan vänja sig vid det så kommer vi att ta deras barn ifrån dem. ...”

”Vi vill inskräpa våra principer i barnen från deras mest späda ålder.”

Och Goebbels bedyrar att så länge ungdomarna står bakom Hitler, så *kommer regimen att vara oförstörbar*. Vid fyra års ålder i Tyskland och vid sex i Italien, tas barnet ifrån sin familj, skrivs in i fascismens militariserade formationer, och utsätts för en intensiv propaganda. I barnets händer sätter den diktatoriska staten en enda tidning, en enda lärobok, och skolar honom/henne i en otrolig atmosfär av exalterat tillstånd och fanatism.

Denna skolning uppnår sitt syfte. Trots att regimen i Tyskland inte har suttit vid makten länge nog för att ge oss möjlighet att formulera giltiga slutsatser, är resultaten i Italien påtagliga: ”Ungdomarna kan inte längre ens föreställa sig socialistiska eller kommunistiska idéer”, skriver Gentizon. En militant arbetare, Feroci, bekräftar detta:

“En ungdom som aldrig har läst en arbetartidning, aldrig deltagit i ett arbetarmöte, och inte vet någonting om socialism och kommunism ... det är ... vad som utgör den verkliga styrkan i Mussolinis regim.”

Utan tvekan finns det någonting som fascistisk skolning inte kan undertrycka, och som inte behöver läras ut – klassinstinkten. Oavsett hur mycket propaganda så kommer det inte någonsin att kunna förhindra att den unga arbetaren känner sig utnyttjad. Pietro Nenni, som långt ifrån att påstå att svartskjortornas ungdomar redan har lyckats frigöra sig från det fascistiska greppet, säger att i Italien ”är många unga människor socialister utan att veta om det och utan att vilja vara det.” *Il Maglio*, veckotidningen för de fascistiska fackföreningsmedlemmarna i Turin, klagar på att det bland ungdomar finns en viss brist på förståelse för den fascistiska ”fackföreningsrörelsen”:

”Det är naturligt att det bör finnas ett fåtal ungdomar som, samtidigt som man erkänner att avskaffandet av alla former av klasskamp är en absolut nödvändighet ... fortfarande tror att

<sup>1</sup> Den 18 april 1937 höll Rudolf Hess ett våldsamt antikommunistisk tal i Karlsruhe, vilket *Informations* Berlin-korrespondent kommenterade så här:

”I Tyskland tenderar detta tal att sätta stopp för de diskussioner som trots censuren har uppstått bland de folkliga massorna i Riket som en följd av Blum-ministärens utfärdande av ny sociallagstiftning och fyrtiotimmarslagen.”

arbetklassens materiella intressen bättre kan säkerställas genom strejker och de kampmetoder som använts fram till igår i arbetarkonflikter ...”

Även i Tyskland har många ungdomar, som bokstavligen trodde att Tredje riket skulle vara *deras stat* och som Tredje riket har dömt till tvångsarbete, blivit bittert besvikna. Men det är oerhört svårt för ungdomarna i något av länderna, med tanke på den mentala träning som de får, att bli av med de felaktiga föreställningar i vilka de är doktrinerade, att klarlägga sin revolt, och utan vägledning själva utföra ett sekellångt arbete av socialistisk handling och tanke. Det förvirrade uppvaknandet av deras klassmedvetande leder några av dem till fascismens eller nationalsocialismens ”vänsterflygel”; det gör dem inte till militanta revolutionärer.

## 2.

En annan illusion om fascismens varaktighet måste skingras. Vissa personer försöker att från de ekonomiska och politiska motsättningar som har utvecklats i den fascistiska regimen dra slutsatsen att diktaturens dagar är räknade. Dessa motsättningar existerar, och vi har analyserat dem. De är viktiga nog för att överhuvudtaget åstadkomma grundliga förändringar i regimstrukturen. Men sådana förändringar kan ske *utan att diktaturen själv kollapsar*.

### Storfinansens missnöje

Några ytterligare förklaringar behövs här. Det är ett obestridligt faktum att industrimännen som subventionerade och satte fascismen vid makten inte är helt nöjda med sin egen skapelse. För det första är regimen fruktansvärt dyr. Underhållet av statens, partiets och de många halvstatliga organens överdrivna byråkrati kostar oerhörda summor och bidrar till regeringens ekonomiska svårigheter. I sin promemoria från juni 1937 till Hitler, skrev industrimännen:

”Det brukade uppskattningsvis finnas en funktionär för var tolfte person med produktivt yrke. Om de officiella partiorganisationerna och de halvofficiella och korporativa tjänsterna med sina funktionärer och anställda inkluderas, *uppskattar idag att det finns en person på statens lönelista för var åttonde person med produktivt yrke.*”

Författarna till promemorian övergav alla försök att ”uppskatta mängden personliga och materiella utgifter som krävs för den administrativa maskinen”, och klagade över de ”oöverskådliga förlusterna som följde av bristen på kontakt mellan de gamla och de nya myndigheterna, och de överlappande funktionerna mellan de gamla och de nya statliga tjänsterna och partiet.”<sup>2</sup> De såg fram emot att den dagen skulle komma då, ”i enlighet med en bestämd princip, *en slutlig organisering av den interna politiska statsapparaten blir möjlig ...*”

Samtidigt som staten måste bära enorma oförutsedda utgifter, måste storkapitalisterna själva också tåla ett visst antal: ”frivilliga bidrag” som utpressas från partiet och dess företaganden för ”välfärd”; diverse insamlingar; ”mutor” och överlåtanden av styrelseplatser i storföretag till ”gräddan” av de fascistiska ledarna, osv. Men dessa oförutsedda utgifter, vars betydelse inte får överdrivas, är för storföretagen mindre irriterande än den demagogiska agitation som de fascistiska plebejerna hänger sig åt – agitation, som trots utrensningar och förtryck, återkommer regelbundet, dock inom ständigt snävare gränser.

Återigen, medan storfinansens godkänner en aggressiv politik som leder till nya vapenbeställningar, är den rädd för att de fascistiska ledarna, i försöket till en avledning från folkets elände, provocerar fram ett förhastat krig som kommer att leda till att landet isoleras och lider nederlag. Det är särskilt talande att under hösten 1935 var det de fascistiska ledarna, Farinacci, Rossoni, med fler, som uppmanade Mussolini till konflikt med England, medan

<sup>2</sup> ”Alla de viktigaste administrativa statsorganen”, observerade *Temps* Berlin-korrespondent, ”dupliceras, så att säga, av det nationalsocialistiska partiets organ ... Partiet tränger in i ministerierna, men det bevarar också, i periferin av de traditionella administrativa organen, sina egna organ ... ”

storbourgeoisien, generalstaben, och kronan, å andra sidan, förordade sans och försiktighet. Likaså i Tyskland, när Hitler i mars 1936 beslutade att återmilitarisera Rhenlandet, så var det den nazistiska toppbyråkratin – Göring, Goebbels, med fler – som manade honom till äventyret, medan storkapitalisterna och deras företrädare, dr. Schacht, liksom Reichswehrs generaler, var försiktiga, inte gentemot själva handlingen utan gentemot den överilade form som den antog. I slutet av december samma år pekade general von Fritsch att varken Riket eller den tyska armén kunde vidta någon åtgärd som riskerade att leda till krig på kort sikt, och han gick så långt som att hota med att avsäga sig sitt befäl om hans expertråd åsidosattes.

### Ledarkulten

Inte heller betraktar storfinansen utan en viss oro symtomen på det ”storhetsvansinne” som diktatorn allt tydligare uppvisar. Denna utveckling är faktiskt oundviklig, för i samma mån som plebejerna elimineras och partiet degraderas till en underordnad ställning, är det nödvändigt att alltmer blåsa upp ”ödets man” för att bakom hans person dölja det fascistiska tillståndets verkliga natur: en militär och polisiär diktatur som tjänar storfinansen. Det är nödvändigt att följa Spenglers råd:

”Ingenting har längre någon mening utom den rent personlig makt som utövas av Caesar [i vilken] pengarnas allmakt försvinner.”

I Italien har således det fascistiska partiets diktatur successivt givit plats åt *il Duce* personliga diktatur. I Tyskland var det under den senaste valkampanjen ”mycket litet tal om national-socialismen och mycket – i frånvarandet av nästan allt annat – om herr Hitler”. Men diktatorn själv fångas in i denna ”fälla”. Samma missöde drabbar honom som drabbade Louis Bonaparte:

”Först då han själv tar sin kejsarroll på allvar ... först då faller han offer för sin egen världsåskådning, den allvarliga clownen, som inte längre uppfattar världshistorien som en komedi utan sin egen komedi som världshistoria.”

Mussolini och Hitler slutar genom att bokstavligen bli egomaniker. Och storkapitalisterna måste allt mer räkna med den gränslösa stolthet, det föränderliga humöret och nyckerna hos *il Duce* eller *der Führer*. Detta innebär en tidsförlust och har vissa nackdelar.

Och slutligen är fascismens ekonomiska politik, oavsett hur fördelaktig den är för dem själva, inte helt tillfredsställande för storkapitalisterna. Även om de ivrigt fyller sina fickor med vapenbeställningarnas fabulösa vinster, är de livrädda för de eventuella följderna av denna politik. De plågas av tanken på en ekonomisk katastrof. Som vi har sett klagas de på samma sätt på att regimen som driver ”krigsekonomin” ständigt ålägger dem mer betungande statliga regleringar, som alltid tär på heliga ”privatinitiativ”.

Därför är industrimännen inte helt nöjda, och i medvetandet hos vissa av dem börjar tanken spira om att en gång för alla kasta överbord de fascistiska plebejerna och *själva deras ledare*, och att fullborda den redan långt framskridna omvandlingen av den fascistiska totalitära regimen till en ren militärdiktatur.

Men de tvekar. De vågar inte helt och hållet beröva sig själva det enastående och oersättliga medlet för att tränga in i alla samhällsceller som de har i de fascistiska massorganisationerna. Framför allt tvekar de att beröva sig tjänsterna från ”ödets man”, ty trots att den mystiska tron på *il Duce* eller *der Führer* avtar, är den ännu inte utdöd.

”Den nuvarande ordningen i Tyskland”, påstår *Temps*, ”existerar och fortsätter bara tack vare rikskanslerns popularitet och de tyska massornas tro på herr Hitlers handlingar ...”

”*Der Führer* är utan tvekan populärare än regimen.”

Hur mycket av en olägenhet ”ödets man” än må vara, är han fortfarande nödvändig. Till och med hans galenskap är användbar; bara han fortfarande kan utföra det psykologiska miraklet att vända det stora folkskiktets missnöje och elände till entusiasm och tro.

Men mest av allt är industrimännen oroliga för att en radikal förändring av regimen, vilket de önskar, ska kosta mycket blodspillan. De fruktar ett inbördeskrig, även ett kort sådant, i vilket ”nationella” styrkor skulle ställas mot varandra; de fruktar ingenting så mycket som det man i Tyskland på förhand kallar ett ”nytt 30 juni”. Därför tvekar de.

Det är inte helt uteslutet att de en dag kommer tycka att fördelarna med en rent militär diktatur uppväger dess brister. Men en förändring av detta slag skulle inte nödvändigtvis öppna vägen för en revolution. Det är sant att för medelklassen, som plötsligt skulle berövas sin dagliga mytologi, så skulle uppvaknandet bli grymt, och det skulle bli svårare att med endast bistånd från en militär och polisiär apparat hålla proletariatet förslavat. Ändå skulle den auktoritära staten, med starkt stöd av bajonetter, kanske ändå för en tid leva vidare i denna nya form; den kan finna ny ”mysticism” (den nationalistiska mysticismen, den dynastiska mysticismen, etc.) för att hålla stora befolkningsskikt förtrollade; kort sagt, även utan Mussolini eller Hitler, kan den ”starka staten” leva vidare.

### 3.

Om fascismen inte är progressiv *politiskt*, så är den inte heller det *ekonomiskt* – oavsett vad vissa människor tror. Fråntagen alla yttre attribut, alla motsägelser som fördunklar dess rätta ansikte, alla de underordnade aspekter som döljs från dess grundläggande karaktär, och alla de omständigheter som är utmärkande för varje enskilt land, reduceras fascismen till detta: en stark stat avsedd för att på ett konstgjort sätt förlänga ett ekonomiskt system som baseras på vinst och privat äganderätt till produktionsmedlen. För att använda Radeks målande beskrivning, är den fascistiska diktaturen *järnringen med vilken bourgeoisien försöker lappa ihop kapitalismens spräckta tunna*. Här är dock några klagoranden nödvändiga: ”tunnan” spräcktes, i motsats till vad många tror, inte genom arbetarklassens revolutionära handlingar; fascismen är inte ”bourgeoisins svar på en attack från proletariatet” utan snarare ”ett uttryck för den kapitalistiska ekonomins sönderfall”. Tunnan gick sönder av sig själv.

Fascismen är, utan tvekan, bourgeoisins defensiva reaktion, men ett försvar mot upplösningen av det egna systemet betydligt mer än mot någon proletär offensiv – som tyvärr är obefintlig. Krisen i det kapitalistiska systemet är i sig det som skakade kapitalismen i dess grundvalar genom att källorna till profit torkade ut. Arbetarklassen, som var lamslagen av sina organisationer och dess ledare vid tiden för den kapitalistiska ekonomins sönderfall, visste å andra sidan inte hur den skulle kunna ta makten och ersätta den döende kapitalismen med socialism.

### **Kapitalismen i förfall**

Vad gäller karaktären på denna kris, har fascismen själv inga illusioner.

”Krisen”, medger Mussolini, ”har trängt in systemet så djupt att den har blivit en systemkris. Den är inte längre ett sår, utan en kronisk sjukdom ...”

Trots det faktum att fascismen demagogiskt utlovar en minskning av arbetslösheten och att affärerna kommer att återupptas, vet den mycket väl att den inte kommer att få igång den ekonomiska maskinen. Den syftar inte heller till att på allvar återuppväcka den försvunna konsumenten, eller att stimulera de sedan länge störda investeringarna från det privata sparandet till produktionen. Andra är fria att omhulda utopier om de vill, men fascismen vet vad den vill och vad den kan göra. Den försöker bara på konstgjorda sätt kontrollera den parasitära privatkapitalismens minskande profiter. Trots sin omständliga demagogi har den

inga stora planer; den tar vecka för vecka; den strävar inte efter någonting annat än att hålla vid liv – genom lönesänkningar, statliga beställningar och subventioner, beslagtåganden av små besparingar, och envælde – en handfull monopolister och stora markägare. Och för att kunna förlänga de senares regeringstid (om än genom att begränsa deras frihet och utan att garantera dem de inkomster de hade före krisen) tvekar den inte att påskynda undergången för alla andra befolkningslager – lönearbetare, konsumenter, sparare, lantbrukare, hantverkare, till och med industrialister som tillverkar konsumtionsvaror.

De naiva personer som, utanför Italien och Tyskland, faller i de fascistiska demagogiska lögnernas fälla och går omkring och säger att fascismen är en ”revolution”, och att fascismen har ”gått bortom” kapitalismen, uppmanas att studera följande brev från en arbetare, utgiven av den nazistiska dagstidningen *Völkischer Beobachter* (7 juni 1936):

“Ingen som sysslar med ekonomiska frågor kan tro att det kapitalistiska systemet har försvunnit. Även om det är sant att metoderna för offentlig finansiering har antagit en annan karaktär – en karaktär av tvång – har kapitalet, eller åtminstone vad som allmänt menas med detta ord, aldrig varit så mäktigt och privilegierat som för närvarande ... Ekonomin ackumulerar enorma vinster och reserver; arbetarna uppmanas att vänta, och trösta sig själva medan de väntar genom att undergå en hel rad preliminära villkor. De stora gör vinster, och de små får förslag om framtiden. Om inte detta är kapitalism i ordets specifika betydelse, då skulle jag vilja veta vad kapitalismen innebär ... En grupp gör kolossala vinster på bekostnad av den övriga befolkningen. Det är vad som brukade kallas för kapitalistisk exploatering ...”

”Det här är inte nationalsocialism, *detta* är helt enkelt kapitalism”, skrev en annan korrespondent till *Völkischer Beobachter* den 13 juni. Och nazistpartiets officiella organ svarade cyniskt att om regeringen hade velat dela ut de runt två miljarderna av storföretagens ökade vinst till arbetarna, då skulle de ha placerat sig ”i tydlig opposition till det ekonomiska systemet, och dess energi skulle ha blivit helt lamslagen i kampen för att behålla sin position.”

#### 4.

På det internationella planet, förvärrar dessutom fascismen endast tendensen hos hela det kapitalistiska systemet till nationell isolering och despotism. Genom att lösgöra det ekonomiska systemet från den internationella arbetsfördelningen, genom att anpassa ”produktivkrafterna till nationalstatens prokrustesbädd”, frambringar fascismen ”kaos i världsrelationerna”. För det framtida arbetet med socialistisk planering, skapar det ”ytterligare kolossala svårigheter”.

Samtidigt förvärrar och skärper fascismen till det yttersta de motsättningar som det kapitalistiska systemets ojämna utveckling resulterar i, och tidigarelägger därmed tidpunkten för en ny uppdelning av världen genom vapenmakt – tidpunkten för ”återfall i barbari” som Rosa Luxemburg förutsåg ifall proletariatet skulle vara för långsamt att fullgöra sin klassplikt och uppnå socialismen.

Ändå är det inte korrekt att säga att *fascism betyder krig*. Bela Kun attackerade denna egennyttiga lögn för inte så länge sedan:

”Den slogan som säger att fascismen, som är *en* av de politiska formerna för borgerligt styre ... betyder krig, är... bara avsedd för att ständigt och jämt frigöra allt ansvar hos de imperialistiska maktgrupper som döljer sina krigsförberedelser bakom demokratiska former och pacifistiska fraser ... Den gamla marxistiska parollen antimilitarism – parollen om revolutionär kamp mot det imperialistiska kriget – uttrycktes på ett annat sätt: *kapitalism betyder krig*.”

Krig orsakas av det kapitalistiska systemet som helhet. Morgondagens krig kommer inte att handla om *demokratier* som motsätter sig *diktaturer*. De imperialistiska realiteterna döljs

bakom ideologiska förevändningar. Morgondagens krig kommer inte att handla om *tillfredsställda* nationer, som för länge sedan har fått sina ”platser i solen” och har delat upp planeten sinsemellan genom blod och järn, går mot de ”*proletära*” nationerna – eftersläntarna som också kommer att kräva sin del av kalaset, om det så kräver blod och järn. En grupp är redo att föra krig för att tvinga fram en ny världsuppdelning; den andra är redo att föra krig för att förhindra denna uppdelning. Detta är en grundläggande sanning som inte kan upprepas för ofta i dessa oroliga tider då antifascism, för många människor, har blivit synonymt med *chauvinism*. Fascismen ska inte bekämpas från utsidan genom ett imperialistiskt krig, utan inifrån genom proletariats klasskamp. Det finns bara ett sätt att sätta stopp för Mussolini och Hitler: det är att hjälpa de italienska och tyska arbetarna att kämpa hemma. Och hur kan de få hjälp? Genom exempel! Genom att slåss i våra egna länder!

Översättning: Jesper Sydhagen